

დეკოდირების როლი ინგლისური ენის გაგებაში: ფსიქოლინგვისტური პერსპექტივა

მარიამ გოგოჭური

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტზე ანგლისტიკაში ფილოლოგიის
მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნის შესაბამისად*

მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტი, მიმართულება:
ანგლისტიკა

სამეცნიერო ხელმძღვანელი : ნინო გულიაშვილი, ასოცირებული პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2025

განაცხადი

“როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

მარიამ გოგოჭური

18.06.2025 წელი”

აბსტრაქტი

წინამდებარე ნაშრომი იკვლევს დეკოდირების როლს ინგლისური ენის გაგებაში ფსიქოლინგვისტური პერსპექტივიდან. კვლევის თეორიულ ჩარჩოდ გამოყენებულია კითხვის მარტივი ხედვის მოდელი (Simple view of Reading), კითხვის ორმაგი მარშრუტის მოდელი (Dual Rout of Reading), და ლექსიკური ხარისხის ჰიპოთეზა (Lexical Quality Hypothesis), რომლის საფუძველზეც გაანალიზდება კვლევის შედეგები. ინგლისური ენის ფლობის B1-B2 კომპეტენციის მქონე 10 სტუდენტი. შედეგებმა აჩვენა, რომ დეკოდირების სიწრაფე და სიზუსტე მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ტექსტის გაგებაზე, განსაკუთრებით ფსევდოსიტყვების ამოცნობაში, რაც ინგლისურ ენაზე მკითხველთათვის მნიშვნელოვან კოგნიტურ გამოწვევას წარმოადგენს. კვლევა დაფუძნებულია შერეულ მეთოდზე (mixed-method approach) და აერთიანებს რაოდენობრივ და თვისებრივ კომპონენტებს: დეკოდირების სისწრაფისა და სიზუსტის ტესტები, ტექსტის გაგების შეფასება, ასევე ხმამაღლა ფიქრის მეთოდი (Think-aloud protocol) და ნახევრად სტრუქტურირებული ინტერვიუები.

მონაწილეთა ინდივიდუალური სტრატეგიების ანალიზმა დაადასტურა, რომ კონტექსტზე დაყრდნობა, ვიზუალური და მეხსიერებითი მხარდაჭერა, ასევე ლექსიკური ინტუიცია ხშირ შემთხვევაში გამოიყენებოდა გრაფემ-ფონემური პროცესის დასაბალანსებლად. კვლევამ ასევე წარმოაჩინა მნიშვნელოვანი განსხვავებები ინგლისურის, როგორც მშობლიური ენისა (L1) და ინგლისურის, როგორც უცხოური ენის მკითხველებს შორის, განსაკუთრებით ფონოლოგიური დამუშავებისა და დეკოდირების ავტომატიზაციის დონეზე.

კვლევის შედეგად მიღებული შედეგები მიუთითებს დეკოდირების კრიტიკულ როლზე კითხვის პროცესში და გამოკვეთს იმ საჭიროებას, რომ ინგლისურის, როგორც უცხო ენაზე კითხვის დროს მკითხველთა შეფასება და დახასიათება დაეფუძნოს არა მხოლოდ გაგების შედეგებს, არამედ დეკოდირების უნარის სიღრმისეულ ანალიზსაც.

საკვანძო სიტყვების :დეკოდირება, ტექსტის გაგება, ინგლისური, როგორც უცხოური ენის ათვისება, ფსიქოლინგვისტიკა, კითხვის ორმაგი მარშრუტის მოდელი, ლექსიკური ხარისხის ჰიპოთეზა, კითხვის მარტივი ხედვა.

Abstract

The present study investigates the role of decoding in English language comprehension from psycholinguistic perspective. The theoretical framework draws on three major models: the Simple View of Reading (Gough & Tunmer, 1986), the Dual Route Model of Reading (Clothier et al, 2001), and the Lexical Quality Hypothesis (Prefetti, 2007), which collectively highlight decoding as a core component of skilled reading. Ten native Georgian students with B1-B2 English Language competence participated in the study. The findings demonstrate a strong connection between decoding fluency and reading comprehension, particularly when processing nonwords- task that posed considerable cognitive difficulty for English as a foreign language readers. The research adopts a mixed-method approach, integrating spelling methods, including word recognition and decoding speed tasks, cloze test, think-aloud protocol, and semi-spelling interviews.

Individual analysis revealed that participants employed varied strategies such as context-based guessing, visual organization (e.g., marking and underlining), memory support tools (e.g. flashcards and apps) and lexical inferences to compensate for insufficient grapheme-phoneme conversion. However, these strategies did not always result in efficient comprehension, especially when decoding lacked automaticity.

The results further the key distinctions between L1 (English as a first language) and English as a Foreign language readers, especially in phonological processing and neural activation related to reading fluency. The study concludes that decoding proficiency plays a critical role in successful reading comprehension for English, as a Foreign language learners, and its detailed assessment is essential for accurately evaluating and enhancing second-language reading spelling.

Keywords: Decoding, Reading Comprehension, English as a Foreign Language, Psycholinguistics, Dual Rout Model, Lexical Quality Hypothesis, Simple view of Reading.

მადლობა

დიდ მადლობას ვუხდი ჩემს სამეცნიერო ხელმძღვანელს, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ასოცირებულ პროფესორს, ქალბატონ ნინო გულიაშვილს მნიშვნელოვანი რჩევების, მითითებების, მოწოდებული მასალისა და ყურადღებისთვის.